

Maart 2024

BNDR

Jouw agrarische jongerenblad

Terugblik:
EiwitChallenge
19

Column:
Gerjanne
van Esveld
29

Bart en Tom Grobben
maken plantaardige zuivel
van Nederlandse bodem

Thema: Eiwit

Duurzaamheidsdoelen én rendement behalen?

Excelleren in duurzaamheid en tegelijkertijd een positief economisch resultaat behalen? Het kan. Met de juiste kennis en gerichte actiepunten optimaliseer je je duurzaamheidsscore én bedrijfsresultaten in 2024. Vakmanschap en het opdoen van toereikende kennis blijven essentieel om succesvol te verduurzamen en tegelijkertijd economisch rendabel te zijn.

Belangrijk, want banken en andere financiers kijken bij financieringsaanvragen steeds vaker naar zowel de financiële prestaties als de duurzaamheidsprestaties.

Meer weten? Scan de QR-code

Eiwit: het gevecht van de toekomst

WAAR HALEN WE ONZE EIWITTEN vandaan, hoeveel eiwitten hebben we nodig om nieuwe eiwitten te produceren en welke eiwitten produceren we. Dat zijn de drie vragen die de komende jaren steeds belangrijker worden. De afgelopen jaren is hier al veel discussie over geweest, maar dat was vooral een discussie over wat nu beter is voor onze planeet en samenleving: dierlijk of plantaardig eiwit. Het ging dus vooral om de vraag 'Welk eind-eiwitproduct is beter?' en niet om de vraag waaruit deze eiwitten geproduceerd worden en wat hiervoor nodig is. Dit gaat veranderen!

Doordat Poetin Oekraïne binnenviel, zijn we met de neus op de feiten gedrukt dat toelevering van grondstoffen cruciaal is. De wereld is in beroering en machtsblokken naast Poetin, zoals China of de Verenigde Staten, proberen juist die toelevering van grondstoffen veilig te stellen.

De Europese Unie, ons machtsblok, is zo ver nog niet. Zij kijkt vooral naar binnen en daar gaat het fout. Je kunt een agrocluster wel helemaal willen veranderen, maar zonder de beschikking over fatsoenlijke grondstofstromen die je gebruikt om dierlijk of plantaardig eiwit te produceren, ben je bezig met een droom die niet berust op enige realiteit. Immers, hebben we in de toekomst nog de beschikking over genoeg raapschroot of andere eiwitten? Hebben we nog wel genoeg mest om stikstof naar ons land te brengen? Als we dit nog willen aanvullen met kunstmest, kunnen we die dan zelf produceren of moeten we dat van buitenaf aankopen?

Dit zijn strategische vragen die je eerst moet beantwoorden, voordat je grote uitspraken doet over welk eiwit je waar wilt produceren. Daarom is het van groot belang dat de Europese overlegtafel, die ook wel bekend staat als de 'Strategic Dialogue' en waar onze Peter Meedendorp aan zit, strategisch kijkt naar ons voedselsysteem en de productie hiervan. Zonder strategie kun je van alles willen, maar je loopt tegen een muur!

Roy Meijer, NAKJ-voorzitter

In dit nummer

4 Wordt de veldboon de nieuwe 'heldboon' voor feed en food? **6** Up-to-date **10** NAKJ voor jou
11 De week van.. Roy Meijer **13** Boerenkansen op Biokennisweek **14** Terugblik Agrarische Jongerendag
15 Europese Jonge Boerengala **19** Een geslaagde EiwitChallenge van NAKJ en Limagrains! **20** De Nieuwe Melkboer
23 Save the date: Grasweidedagen 2024 **24** Digipanel akkerbouw **25** CEJA: wat houdt het precies in?
27 Jongerendag melkvee- en kalverhouderij **29** Colum Gerjanne van Esveld **30** Lobby
32 Uit alle hoeken **34** AJK Gespot.. AJK Krimpenerwaard **35** BINT & Winnaar NAKJ-trui

Colofon BNDR wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt. **Abonnementen:** BNDR verschijnt 4 keer per jaar. Een jaarabonnement kost € 26,-. Het abonnement wordt jaarlijks automatisch verlengd, tenzij je voor 1 december opzegt. Een abonnement aanvragen of opzeggen kan via info@najak.nl. BNDR is gratis voor NAKJ-leden of vrienden van NAKJ. Losse nummers zijn verkrijgbaar door storting van € 7,50 op NL18RABO03945.38.501 t.n.v. NAKJ te Utrecht, onder vermelding van het gewenste nummer van BNDR. Artikelen, foto's of illustraties kunnen alleen na overleg met de redactie worden overgenomen. Vragen of opmerkingen over de adressering? Neem contact op met één van de onderstaande organisaties: **Provinciale AJK's:** Friesland 0512-305280, Groningen 0512-305283, Drenthe 0512-305281, Flevoland 030-2769869, Overijssel 0529-478180, Gelderland 085-7820380, Hollanden 030-2769832, Zeeland 0113-247729, Brabant 073-2173636, Limburg 0475-381777 of NAKJ: 030-2769869. **Hoofredactie:** Christel Klok, NAKJ, 030-2769863, communicatie@najak.nl
Advertenties: AgriPers **Vormgeving:** AgriPers BV **Druk:** Damen Drukkers **Op de cover:** Bart en Tom Grobben

Wordt de veldboon de nieuwe ‘heldboon’ voor feed en food?

NAJK-leden en -partners over het thema ‘Eiwit’

De veldboon. We praten er al jaren over, maar waarom is deze eiwitteelt nog niet standaard verweven in het bouwplan van de gemiddelde akkerbouwer in Nederland? Aan ons klimaat ligt het niet en het blijkt een interessante grondstof voor veevoeder, maar wat weerhoudt de meeste boeren er dan van om dit gewas te telen? De partners en leden van NAJK vermengden zich in een eiwitdiscussie.

Tekst: Christel Klok (communicatie NAJK) Beeld: Getty Images

Waar koemelk nog steeds niet weg te denken is uit de schappen van de supermarkt, doen de plantaardige varianten steeds meer hun intrede. Is het slechts een kwestie van tijd voordat de consumptie van plantaardige eiwitten de consumptie van dierlijke eiwitten overneemt?

Groei consumptie plantaardig eiwit

De consumptie van plantaardig eiwit zit de laatste jaren flink in de lift en dit zal de komende jaren ook nog wel zo blijven volgens melkveehouder Lammert Knobbe (FrieslandCampina). "Dit is ook wel nodig als je kijkt naar de wereldbevolking", legt hij uit. Toch is het percentage van de plantaardige eiwitconsumptie volgens hem nog niet eens zo hoog. "Het gros van de mens zal nog steeds voor dierlijk eiwit kiezen."

Volgens Stefan Schulte (DeLaval) is het consumeren van plantaardig of dierlijk eiwit afhankelijk van de welvaart. "Aangezien de wereldbevolking groeit, denk ik dat

Deze discussiebijeenkomst met het thema 'eiwit' is tot stand gekomen met medewerking van Coen Rotteveel (HAJK), Hans Scholte (Flynth), Henk Jan Lieftink (ForFarmers), Jarno Rietema (GrAJK), Lammert Knobbe (FrieslandCampina), Stefan Schulte (DeLaval) en Ruben Klein Teeselink (dagelijks bestuurder NAJK met de portefeuille melkveehouderij).

“Van een perceel zetmeelaardappelen kunnen ze nu net zoveel eiwit halen als van een perceel veldbonen.”

– JARNO RIETEMA (GrAJK) –

de consumptie van dierlijke eiwitten zeker niet zal afnemen. De belangrijke bouwstenen die in zuivel zitten, zijn simpelweg niet allemaal beschikbaar in planten", legt hij uit. Volgens Henk Jan Lieftink (ForFarmers) kan de consumptie van dierlijke eiwitten wel iets omlaag in Nederland, maar blijven dierlijk en plantaardig altijd naast elkaar bestaan.

Meer eiwit op akkerbouwgrond?

Het lijkt zo eenvoudig: akkerbouwers die meer eiwitteelten meenemen in hun bouwplan en voilà. Kom maar op met die transitie van dierlijk naar plantaardig eiwit. Maar zo simpel zit het niet in elkaar. "Het gebruik van traditionele akkerbouwgronden waarop je ook heel goed andere koolhydraten kunt telen, zoals aardappels, suikerbieten of granen, is natuurlijk een beetje het vervangen van koolhydraatrijke producten voor eiwit", merkt melkveehouder Coen Rotteveel (HAJK) op. Granen kun je volgens hem uitwisselen voor eiwitproducten in de vorm van klavers, luzerne of erwten, maar of dat het beste saldo op gaat leveren voor de dure akkerbouwgrond, is volgens hem dan wel de vraag. "Ik denk dat de akkerbouwers de transitie wel kunnen versnellen, maar dat de kerntaak ligt bij de veehouders", vult de

Groningse akkerbouwer Jarno Rietema aan. "Zij hebben hectares, maar moeten dan wel grondbewerking gaan doen." En daar lijkt nou juist het probleem te liggen. Of moeten we het juist zien als een kans?

Samenwerking veehouderij en akkerbouw

Tegenvallende opbrengsten en daarmee een onzeker inkomen, weerhouden veel akkerbouwers ervan over te stappen naar de veldbonenteelt. Qua grondstof is het wel interessant voor veevoer, maar de teelt is voor veehouders nog lastig. "Ik zou als melkveehouder best een keer veldbonen willen telen, maar ik heb daar totaal de kennis niet van", aldus melkveehouder Lammert Knobbe. Het zou dus best een uitkomst kunnen zijn om als akkerbouwers en melkveehouders samen te gaan werken binnen de eiwitteelt. "Het betreft vaak gewassen die nog niet zo makkelijk te telen zijn", zegt Henk Jan Lieftink van ForFarmers, "De expertise van een akkerbouwer kan dan wel nuttig zijn voor de productie van diervoeder." Toch hebben de partners hier wel hun vraagtekens bij, omdat grasland ook nog steeds een hele goede bron is van eiwit en de hoogste opbrengsten heeft per hectare. Daarbij stelt akkerbouwer Jarno

“Niet iedereen hoeft het wiel zelf uit te vinden, maar de kennis moet wel gedeeld worden!”

– HANS SCHOLTE (FLYNTH) –

Rietema: "Van een perceel zetmeelaardappelen kunnen ze nu net zoveel eiwit halen als van een perceel veldbonen of andere eiwitgewassen. Een aardappel wordt alleen niet aangeslagen als eiwitgewas." Hij vindt het zonde dat het ministerie de aardappel niet als eiwitgewas classificeert.

"Waar ik nu veel geld verdien met aardappels en uien, ga ik niet ineens mijn teelt omgooien", zegt Jarno Rietema. "Ik houd van minder risico en meer rendement!" Door wisselende resultaten van de eiwitteelt in Nederland, spelen nog veel boeren op 'safe' en dat is ook niet gek. Veredeling en kennis zouden de zaken wel kunnen verbeteren, evenals een beetje lef.

Van proberen kun je leren

De meeste partners en leden lijken eensgezind: soms moet je gewoon eens wat proberen. "Probeer eens wat uit!", zegt Hans Scholte (Flynth). "Dat kan natuurlijk verkeerd uitpakken, maar dan weet je dat ook." Ook Lammert Knobbe (FrieslandCampina) vindt dat je soms gewoon een beetje moet durven: "In de zomermaanden werd mij soja geadviseerd in het rantsoen. Ik dacht 'volgens mij kan dit wel zonder'. Dan ga je daarmee aan de gang en kom je erachter dat het inderdaad wel zonder kan." Je moet met kleine beetjes beginnen.

Dagelijks bestuurder Ruben Klein Teeselink experimenteert ook binnen zijn rantsoen: "Je moet niet extreem schrikken als je ureum iets lager dan 20. Gewoon proberen om het een beetje stabiel te houden."

Je moet het sámen doen

"Ik denk dat de marges in de melkveehouderij en de akkerbouw wel omhoog kunnen. Je moet sámen meer verdienen. Niet alleen maar ikke, ikke, ikke, want dat gaat altijd ten koste van een ander en we kunnen niet zonder elkaar", zegt melkveehouder Knobbe. Volgens Hans Scholte (Flynth) wordt er al wel veel gepraat over de eiwitteelt, maar gaat het telen van eiwit nog niet altijd even succesvol. "Ik denk dat als we echt die slag willen maken in de sector, goede onderzoeken en proefboerderijen heel

belangrijk zijn. Niet iedereen hoeft het wiel zelf uit te vinden, maar de kennis moet wel gedeeld worden." Ook Stefan Schulte (DeLaval) ziet kennis en opleiding om eiwitten beter te kunnen benutten wel zitten: "Er moet meer onderzoek vanuit overheid en instituten komen om hieraan bij te dragen."

De conclusie: durf, doe en verlies elkaar als veehouder en akkerbouwer niet uit het oog. Je zult elkaar altijd nodig hebben, ook binnen de eiwittransitie!

Leestip! We spraken met twee jonge ondernemers die het roer van hun bedrijf drastisch om hebben gegooid. Lees het verhaal van hun plantaardige melkmake-rij op pagina 20 en 21! 📖

Tips & tricks:

- Probeer eens wat uit! (Hans Scholte, Flynth)
- Durf minder naar je droge stof te kijken. Je moet de grafieken van vroeger niet altijd geloven. (Lammert Knobbe – FrieslandCampina)
- Daag je voeradviseur uit om lager in het eiwit te gaan! (Henk Jan Lieftink – ForFarmers)
- Doe wat past bij je grond en omgeving (Coen Rotteveel – HAJK)
- Wees efficiënt met je eiwitbenutting, want dat scheelt ook in je portemonnee! (Ruben Klein Teeselink – NAJK)

UP-TO-DATE

Gerben Boom bij Goedemorgen Nederland!

Dagelijks bestuurder Gerben Boom zat bij Goedemorgen Nederland om het te hebben over de boerenprotesten en de toekomst van boeren in Europa. "Op korte termijn moeten er duidelijke keuzes gemaakt worden en op lange termijn moet gestructureerd beleid worden opgezet", aldus onze portefeuillehouder internationaal. "Dat is wat we in Nederland en Europa nodig hebben!"

Scan de QR-code en
kijk de aflevering terug!

NAJK-voorzitter Roy Meijer bij Rondetafelgesprek over beleid

De Tweede Kamercommissie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) sprak op donderdag 8 februari met diverse deskundigen over de uitvoerbaarheid van beleid voor boeren. NAJK-voorzitter Roy Meijer was hier ook bij aanwezig en deelde de zorgen en oplossingen vanuit de jonge boeren en tuinders aan de hand van de opgestelde position paper door NAJK. "We hebben zo'n 20, 30 jaar achterstallig onderhoud op landbouwbeleid. Onze generatie krijgt dat nu op zijn bordje en dat valt ons zwaar!" Het hele gesprek is ook terug te kijken.

Scan de QR-code voor de opgestelde position paper van NAJK en/of de terugkijk link!

Meer leren over Bodem & Water met de gastles van DAW!

Water is essentieel voor jouw vee en gewas. Hoe je met jouw bodem en water omgaat heb je zelf in de hand. Jouw situatie is anders dan die van de buurman. Toch los je sommige knelpunten misschien niet zo makkelijk alleen op. Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) helpt jou om grip te krijgen op bodem- en waterbeheer. Met maatregelen, geld en aandacht voor jouw plannen & nu ook met een gastles rondom bodem en water!

Vraag de gastles DAW alvast aan voor jouw klas of AJK via gvanesveld@najak.nl!

NAJK TWEETS

@WNLVANDAAG
Het Europees Parlement vergadert vandaag over hoe zij kunnen inspelen op de eisen van boeren in Europa. "Ik weet niet welke investeringen ik moet doen om over 10 à 20 jaar nog boer te kunnen zijn", waarschuwt bestuurslid van @NAJKtweets @Gerbenboom1

@NIEUWEOOGSTNL
Podcast | Coöperaties zijn populair onder jongeren, constateert hoofddocent Jan Bijman van @WUR. Voorzitter @rjemeijer van @NAJKtweets bevestigt dat de nieuwe generatie boeren en tuinders belangrijker wordt voor bestuurders. #coöperaties

@GERDIENKLEIJER
Prima toelichting van @Gerbenboom1 van @NAJKtweets En trouwens ook helder verhaal van Bas. #boerenprotesten #toekomstperspectief #visie

@NIEUWSUUR
Waarom gaan de boeren in Europa juist nu massaal de straat op? Dat vragen we aan @Gerbenboom1 van het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (@NAJKtweets) en Europarlementariër @BasEickhout.

@TEAMAGRONL
Stichting @gaaantafel was met ons mee naar de @gruenewoche in Berlijn om goede gesprekken te organiseren zoals tussen @rjemeijer van @NAJKtweets en @AlexDatema van @Rabobank

@EKEFOLKERTS
Als bestuurder bij @NAJKtweets was ik betrokken bij de ontwikkeling van het bedrijfsovernamespel bedoeld om de soms moeilijke gesprekken op gang te krijgen. Vandaag als gedeputeerde voor @ProvincieFR de Friese vertaling van het spel aangeboden aan @VHL_Landbouw @jollinglodema

@BOERDERIJ_NL
Roy Meijer van NAJK @NAJKtweets benadrukt dat politieke actie nodig is voor een toekomst voor jonge boeren in Nederland. #landbouw #JongeBoeren #AgroPolitiek #Boerderij

Veel animo voor de MaïsChallenge 2024!

Jonge en aankomende (melk)veehouders moeten van heel wat markten thuis zijn om succesvol een bedrijf te runnen. De ruwvoerteelt is hierin een factor van groot belang. Het winnen van veel, hoogwaardig ruwvoer is belangrijker dan ooit en dat hebben we geweten! Maar liefst 62 individuele deelnemers en vier scholenteams gaan eind deze maand van start. Met extra aandacht voor de teelt, het uitwisselen van ervaringen met collega's en praktische kennis van een toonaangevende maïsveredelaar worden deelnemers van deze Challenge van NAJK, Limagrain en FrieslandCampina echte maïsspecialisten. Op naar een geslaagde editie van de MaïsChallenge 2024!

Maak kennis met onze nieuwe collega bij NAJK!

Jelle Janssen is opgegroeid op een melkveebedrijf in de Achterhoek. Na het voortgezet onderwijs ging hij naar Wageningen waar hij landbouweconomie, milieubeleid en agro-ecologie studeerde. Tijdens zijn studie en vorige baan als adviseur op gebied van natuur en landbouw kwam hij veel in contact met (jonge) ondernemers. Met een passie voor de landbouwtransitie en de actualiteit, is hij in januari gestart als strategisch coördinator bestuurs- & beleidszaken bij NAJK.

Als drijvende kracht achter het achtkoppige dagelijks bestuur van NAJK zorgt Jelle ervoor dat de bestuurders hun werk kunnen doen en de lobby in Den Haag en Brussel doorgang vindt. Standpunten bepalen, strategieën uitdenken, overleggen voorbereiden en weer terugkoppelen naar de achterban hoort er allemaal bij. Dit alles onder het motto: 'alleen ga je sneller, samen kom je verder!'.

DeLaval Plus Jouw Performance Portaal

DELAVAL PLUS
ANALYSES

DELAVAL PLUS
MANAGEMENT

DELAVAL PLUS
VOORSPELLINGEN

“Verbeter jouw
bedrijfsprestaties
met data”

**Go
Faster**

Door gebruik van kunstmatige intelligentie, kunnen we snelle en nauwkeurige analyses, voorspellingen en aanbevelingen bieden voor jouw bedrijf.

**Get
Closer**

Hoe sneller je de juiste informatie hebt, hoe nauwkeurig het beeld is van elk dier en de beslissingen die je moet nemen.

**Go
Further**

Neem stappen om het dierenwelzijn, de efficiëntie van het werk, de voedselveiligheid en de winstgevendheid van jouw bedrijf verder te verbeteren.

Teler Berend Boone in kidneybonenveld

‘Bonen mooie aanvulling op bouwplan’

De Nederlandse akkerbouw kan een belangrijke rol spelen in de eiwittransitie. Akkerbouwer Berend Boone in het Zeeuwse Waarde is daar het bewijs van. Hij teelt sinds drie jaar PlanetProof rode kidneybonen en levert deze aan HAK. “Peulvruchten vormen een mooie aanvulling op ons bouwplan.”

Berend Boone runt samen met zijn vader een akkerbouwbedrijf met ongeveer 120 hectare aardappelen, granen, suikerbieten, uien en witlofwortels. Drie jaar geleden werden in samenspraak met CZAV rode kidneybonen aan het bouwplan toegevoegd en afgelopen seizoen ook zwarte bonen. “We waren op zoek naar een goed renderende teelt als aanvulling op onze rustgewassen”, vertelt Boone. “Bonen zijn een mooie combinatie van rustgewas en eiwitrijk gewas. Bruine bonen werden al veel geteeld in onze regio. Die markt was verzadigd, maar met rode kidneybonen konden we direct starten.”

Interessante teelt

Kidneybonen voorzien in de vraag naar meer plantaardige eiwitten. De teelt vindt oorspronkelijk vooral in Noord-Amerika plaats, maar is de laatste jaren in opkomst in Zeeland. Geheel in lijn met de ambitie van groenteverwerker HAK om de kidneybonen uit duurzaamheidsoogpunt voortaan van eigen bodem te halen. “Zo’n speler heb je nodig om een teelt interessant te maken”, merkt Boone op. “Vanwege de vele zonuren is onze regio geschikt voor de teelt van peulvruchten.”

Veel stikstofvastlegging

HAK vraagt van haar telers PlanetProof. “We krijgen daar een meerprijs voor. De maatregelen die we hiervoor moeten treffen, zijn bovendien een interessant experiment voor de rest van ons bouwplan. Wat zijn bijvoorbeeld de effecten van niet-kerende grondbewerking in de aardappelteelt?” Verder benadrukt Boone dat bonen weinig kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. “Het vraagt relatief

weinig input om een mooi gewas te telen. Ondertussen wordt er veel stikstof vastgelegd in de bodem, een mooie bijkomstigheid. Ook worden we extra beloond vanuit het GLB, omdat het een vlinderbloemige teelt is. Dit zorgt ook voor veel biodiversiteit.”

Minimaal drie jaar

Boone noemt de bonenteelt dan ook een leuke aanvulling op het bouwplan. Komend seizoen wil hij het areaal uitbreiden naar 10 hectare. “Wij hebben vooraf gezegd dat we het minimaal drie jaar proberen. Eén jaar is geen jaar.” Dat heeft de akkerbouwer inmiddels aan den lijve ondervonden. De eerste twee seizoenen verliepen moeizaam. “De teelt was nieuw voor ons.” Het eerste jaar viel de opbrengst tegen. Het bleek te koud tijdens het zaaien, er was veel vreterij en het vochtpercentage bij het dorsen was hoog. “Onderaan de streep bleef er niet veel over”, erkent Boone. “Het tweede jaar was de opkomst goed, maar zorgde een nat najaar opnieuw voor uitdagingen.”

Tastbaar eindproduct

Triemaal is scheepsrecht. Afgelopen seizoen werd ondanks de trage start een goede opbrengst gerealiseerd. “Met zo’n 2.400 kilo per hectare kun je als teler tevreden zijn. Nu ging dat richting de 3.500 kilo, een topopbrengst dus. Dat was gezien de twee voorgaande seizoenen nodig ook.” Reden om door te gaan. “We zijn enthousiast over de teelt. En het is leuk dat het een tastbaar eindproduct oplevert: het potje in de supermarkt.” De vraag is volgens Boone hoe de teelt van eiwitrijke gewassen zich in de toekomst gaat ontwikkelen. “Als de consument besluit minder vlees te gaan eten, dan zit er nog veel potentie in de teelt.”

Eiwittransitie is een van de zeven richtingen in ‘Ruimte voor de Nieuwe Akker!’ – Perspectief van de Nederlandse akkerbouw’.

Lees er meer over op www.ruimtevoordenieuweakker.nl/perspectief

NAJK voor jou

Wat deed NAJK voor jou de afgelopen periode?

Iedereen bij NAJK zet zich dag in dag uit voor 100% in voor jou als lid. We zorgen bijvoorbeeld voor het materiaal, achtergrondinformatie en gespreksleiders voor interessante bijeenkomsten of discussieavonden, ontwikkelen trainingen en cursussen en behartigen jouw belangen in Den Haag of Brussel. Wat deed NAJK voor jou in de afgelopen periode?

NAJK en Groene Kring organiseerden van 10 tot en met 12 december het CEJA-congres voor de Europese jonge boeren met als aftrap: het Europese Jonge Boerengala! Lees meer op pagina 15.

In januari en februari was onze Boeren Houden Van Koeien-commercial weer te horen en zien op radio en tv.

Op 17 en 18 januari werden verschillende workshops van het project Boerenkansen aangeboden tijdens de Biokennisweek. NAJK-voorzitter Roy Meijer opende op woensdag de fysieke dagen. Lees meer op pagina 13.

Op 18 januari vond de agrarische jongerendag plaats in Apeldoorn. NAJK was hier ook aanwezig met een stand en theaterstuk. NAJK-voorzitter Roy Meijer sloot de dag af!

De winnaars van de eerste editie van de EiwitChallenge van NAJK en Limagrain werden bekendgemaakt. Dagelijks bestuurder Hilde Coolman opende de middag en overhandigde de prijzen. Lees meer op pagina 19.

Dagelijks bestuurder Coen van den Bighelaar mocht tijdens de Biokennisweek spreken bij de workshop (Bio)boer zoekt (Bio)boer, vanuit het project Boer zoekt Boer.

De afgelopen maanden is er achter de schermen weer hard gewerkt aan de realisatie van een nieuw platform voor Boer zoekt Boer. Binnenkort meer hierover!

NAJK-voorzitter Roy Meijer en dagelijks bestuurders Gerben Boom en Peter Meedendorp reisden af naar Berlijn voor de Grüne Woche: hét trefpunt voor de internationale landbouw- en agrifoodsector.

Het Europees overkoepelend orgaan van jonge boeren, CEJA, heeft met alle leden een gezamenlijk statement over de boerenprotesten uitgebracht. Als lid van CEJA heeft NAJK het statement ondertekend.

Dagelijks bestuurder Wendy Kicken gaf een presentatie over NAJK aan de Duitse Jonge boeren.

Tijdens de aflevering van Nieuwsuur kwamen de Europese boerenprotesten aan bod. Dagelijks bestuurder Gerben Boom werd hierover geïnterviewd en deelde het perspectief van de boeren.

Dagelijks bestuurder bij NAJK en CEJA-voorzitter Peter Meedendorp ging namens CEJA in gesprek met de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, demissionair premier Mark Rutte en de Belgische premier Alexander de Croo rondom de boerenprotesten.

Op donderdag 8 februari zat NAJK-voorzitter Roy Meijer bij het rondetafelgesprek van de Tweede Kamercommissie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) over de uitvoerbaarheid van beleid. Kijk het gesprek terug via de QR-code op pagina 4.

NAJK-voorzitter Roy Meijer en managing director Wilfred Jonkman hebben hun handtekening gezet onder een verlenging van de partnerovereenkomst tussen ForFarmers en NAJK.

Bovenstaande is maar een kleine greep uit alle activiteiten die NAJK gedaan heeft afgelopen periode. Kijk voor meer activiteiten op www.najk.nl/voor-jou.

De week van...

Roy Meijer

DB

Binnen het dagelijks bestuur van NAJK vervult Roy Meijer de rol van voorzitter.

Daarnaast werkt hij als melkveehouder op het familiebedrijf in Witteveen. Hij zet zich, samen met de andere dagelijks bestuurders, in voor de toekomst van de jonge boer.

Zowel voor de boerenzonen en -dochters van morgen, als de boer over dertig jaar. We nemen je mee tijdens zijn drukke, maar veelzijdige werkweek.

Maandag

De week begon ik in de melkstal, gevolgd door een online overleg over de Agrarische Jongerendag. Direct daarna heb ik een bestuurlijk overleg met minister Van der Wal over de kamerbrief Piekbelasters die later deze maand zal uitkomen. Daarna duik ik het kantoor in om voor de boerderij een aantal zaken te regelen. De dag eindigt met de avondronde en dan naar bed.

Dinsdag

Na het melken vertrek ik naar de kapper om vervolgens door te rijden naar de boekhouder. Hier bespreek ik de financiële cijfers van ons bedrijf. Daarna keer ik terug naar huis om kennis te maken met de directeur van de Rabobank in ons gebied. De Rabobank is al jaren onze partner en zo nu en dan hebben wij gesprekken met hun directie of nodigt hun directie ons uit om met hen te sparren over onze sector. In die gesprekken benadrukken we hoe belangrijk financiële ruimte is voor jonge boeren en tuinders. Banken zijn daarin cruciaal. De avond eindigt met een online ALV van Plattelandsjongeren.

Woensdag

Vandaag vertrek ik op tijd van huis, want ik mag de Biokennisweek in Den Bosch openen. Na een aantal enthousiaste speeches van onder andere de minister van LNV, mag ik het podium op met twee andere sprekers. Mijn boodschap? Dat ik mij zorgen maak over de vraag naar biologische producten. De overheid kan wel met alle geweld boeren biologisch willen maken, maar als er geen markt is, dan sloopt de overheid daarmee ook de biologische ondernemers van vandaag. Na het plenaire gedeelte doe ik een rondje op de beurs om vervolgens naar Rotterdam te vertrekken.

Hier ga ik met mijn vrienden uit Witteveen een avond naar Vrienden van Amstel Live.

Beeld: Bionext

Donderdag

Vandaag vertrek ik vanuit Rotterdam naar Apeldoorn. Hier vindt de Agrarische Jongerendag plaats. Ontzettend gaaf dat er zoveel jonge boeren en tuinders uit heel Nederland bij elkaar komen. Ik hoor veel positieve verhalen over de dag, wanneer ik aankom rond half 12.

Vandaag is een spannende

dag voor NAJK, want wij laten voor het eerst ons toneelstuk over keuzes zien aan zoveel jonge boeren en tuinders (zie pagina 14). Na een gesprek met CEO's en bestuurders van coöperaties die mee hebben georganiseerd, moet ik op het podium een ludiek item doen met twee jongerenraadsleden en Alex Datema. Nadat deze dag is afgesloten, stap ik snel in de auto om naar Schiphol te vertrekken, waar ik naar Berlijn vlieg voor de Grüne Woche.

Vrijdag

Vandaag moeten we om 8:00 uur in de beurshal zijn. Minister Adema opent samen met de Duitse minister van LNV de Nederlandse stand. Het is bijzonder om te zien dat het schijnbaar in Berlijn wel lukt om boeren, bedrijfsleven,

overheden en politici op één plek te laten zijn om met elkaar te spreken over onze toekomst. Na de opening neem ik een podcast op voor de nieuwe omroep "Aan tafel". Daarna gaan dagelijks bestuurders Gerben Boom, Peter Meedendorp en ik een rondje lopen over de beurs met 27(!) hallen. Na het diner met provinciale bestuurders, overheden en het bedrijfsleven, doe ik nog een borrel met Gerben en Peter. De dag is voorbij en ik ga naar bed om de volgende dag weer met de trein naar huis te gaan. Het was een pittige, maar onvergetelijke week!

Dynamon

Kies SyNergie voor efficiëntie

Deze hoogwaardige stikstof-zwavel meststof:

- verbetert de stikstofbenutting
- heeft harde en stofvrije korrels
- is te herkennen aan de gele korrel

www.oci-dynamon.nl

oci

Boerenkansen: Een primeur op de Biokennisweek!

Wie op 17 en 18 januari de Brabanthallen in Den Bosch bezocht, heeft wellicht ook kennisgemaakt met de (nieuwe) Boerenkansen-workshops van NAJK en BioNext. Aan de hand van prikkelende workshops proberen we de bewustwording en het actief handelen rondom kringlooplandbouw onder toekomstige boeren en erfbetreders te verhogen.

De Biokennisweek is het online en live event voor ondernemers die hun bedrijf verder willen brengen met biokennis en inspiratie. De eerste twee dagen waren gericht op het online kennis delen tijdens een inspirerend webinarprogramma.

De twee dagen erna kwam de biologische sector samen op de Biobeurs in Den Bosch. Heb jij op 17 of 18 januari één of meer Boerenkansen-workshops bijgewoond? Dan heb je waarschijnlijk ook een van de mooie video's voorbij zien komen!

Workshop Eigen Voederwinning

Je eigen krachtvoer telen? Het kan op allerlei manieren! In de workshop 'Eigen voederwinning' namen melkveehouder Bram Romme en biodynamische akkerbouwer Sijbrand Westra je mee langs alle ins & outs van eigen voederwinning. De keuze is reuze! Welke stap zet jij?

In de workshop werd voor het eerst ook de nieuwe video rondom voederwinning getoond. Scan de QR-code en kijk mee!

Workshop Natuurlijke diergeneesmiddelen

Wij boeren willen het liefst zo min mogelijk zieke dieren. De natuur heeft ons eigenlijk al allerlei manieren gegeven om ziektes te voorkomen, en daar werd in de workshop 'Natuurlijke diergeneesmiddelen: de feiten en fabels' van NAJK & Bionext op de Biokennisweek van alles over verteld!

Scan de QR-code en bekijk de hele video!

Workshop Meerwaarde creëren met een neventak

Heb jij er wel eens aan gedacht om de agrarische tak op jouw bedrijf te combineren met een (geheel) ander verdienmodel? Zorgwoningen in de schuur, tiny houses met uitzicht op de grazende koeien, boerderijeducatie of een winkel op het erf? Er is zoveel mogelijk, maar waar moet je beginnen? Marc van Niekerk van Boerderij Groeizaam en Karolien Hupkes, vakgroepbestuurder Multifunctionele Landbouw (MFL) namen je mee in de wereld van multifunctionele landbouw!

Scan de QR-code en bekijk de hele video met verschillende jonge ondernemers en hun neventakken!

De allereerste Agrarische Jongerendag, een groot succes!

Een dag vol positiviteit, netwerken en plezier

Studio van Assendelft

Donderdag 18 april was het dan eindelijk zover: de Agrarische Jongerendag in Apeldoorn! Met maar liefst 730 enthousiaste jongeren lieten we zien dat de agrarische sector bruisend en energiek is en vol potentie zit! We genoten van geweldige sprekers, praatten bij met collegaboeren, telers of kwekers en wierpen een blik op de stand van de verschillende coöperaties.

Tekst en beeld: Christel Klok (communicatie NAJK)

Met een bruisende inleiding en afsluiting door oud-NAJK-bestuurder Iris Bouwers. En niet te vergeten de 'Dit was de Agrarische Jongerendag'-show met Esther de Snoo, Alex Datema, Kayleigh Ammerlaan, Roy Meijer en Henk-Jan van der Struik. Tijdens de allereerste Nationale Agrarische Jongerendag van diverse coöperaties, werden uitdagingen omgezet in kansen.

Stand NAJK & winactie

Heb jij de stand van NAJK ook gespot? Je kon meedoen met de 'RAAD & WIN'-actie. Degene die het dicht bij het juiste aantal snoepjes in de pot zat, ontving een NAJK-pakket met trui, dopper, bierglas en speciaalbiertjes van de Boeren Brouwers. Er zaten maar liefst 311 snoepjes in de pot en ZAJK-lid Wilbert Wouters zat daar maar één snoepje naast. Nogmaals van harte gefeliciteerd met je prijs!

Theaterstuk NAJK

Samen met LTO Noord en Foodhub heeft NAJK het theaterstuk 'Melkbus' ontwikkeld. Tijdens de Agrarische Jongerendag werd dit halfuur durende theaterstuk afgetrapt met een zaal vol jonge agrariërs. Best spannend! Maar de hoofdrolspelers keken op komische wijze en met een flinke dosis zelfspot naar de huidige stand van zaken in de landbouw. Jeugdvrienden Ton en Gerrie treffen elkaar net buiten hun ouderlijk dorp.

Waar Gerrie in het dorp is gebleven en de boerderij van haar ouders heeft overgenomen is Ton naar de stad getrokken om acteur te worden. De verschillen kunnen niet groter, maar wanneer de bus op zich laat wachten, blijkt dat ze misschien wel meer gemeen hebben dan ze willen toegeven.

De zaal reageerde enthousiast!

NAJK en Groene Kring organiseerden het

Europese Jonge Boerengala

NAJK en Groene Kring organiseerden van 10 tot en met 12 december het CEJA-congres voor de Europese jonge boeren. Na een geslaagd Jonge Boerengala in Antwerpen met Vlaamse en Nederlandse bestuurders en ministers, volgden twee dagen vol bedrijfsbezoeken en gesprekken tussen de Europese jonge boeren.

Tekst: Christel Klok (communicatie NAJK)

Beeld: Jonas Smeulders

Al ons beleid begint in Brussel", legt dagelijks bestuurder Gerben Boom uit. "Dat is ook een belangrijke reden waarom wij als NAJK lid zijn van CEJA, de Europese jonge boerenorganisatie." Om alle Europese jonge boeren samen te brengen, organiseerden NAJK en Groene Kring het Europese Jonge Boerengala in Antwerpen en interessante bedrijfsbezoeken in Nederland en België.

Van start met een gala

Met de MAS in Antwerpen als decor, werd maandagavond het CEJA-congres ingeluid met het Europese Jonge Boerengala. Bestuurders en ministers gingen op provinciaal, nationaal en

Europees niveau met de jonge boeren in gesprek over de toekomst van de landbouw. De combinatie van inhoudelijke panels met ministers en jonge boeren, sterke jonge boerenvoorzitters, veel internationale gasten en genoeg tijd om bij te praten, maakten het een geslaagde avond. Zo vond ook onze portefeuillehouder internationaal, Gerben Boom: "Het unieke van het gala was dat er zowel Nederlandse als Vlaamse boeren, bedrijven en overheden waren, dat zorgde voor een uniek agrarisch netwerk!"

CEJA-tweedaagse in Den Bosch

Na een CEJA-vergadering en paneldiscussie in Den Bosch, werden op woensdag drie interessante bedrijven bezocht.

Allereerst melkveehouderij Van Poppel: een innovatief bedrijf dat enorm inzet op circulariteit. De mest wordt vergist en er wordt elektriciteit én kunstmest uit de mest gemaakt. Van Molenschot (NL) vertrok de bus naar een varkensbedrijf in Wuustwezel (BE) waar de aanwezige jonge boeren meer te horen kregen over hun maatregelen voor beter dierenwelzijn en duurzaamheid. De laatste stop was bij het melkveebedrijf van Katrien van Bedts in Gierle (BE). Na drie enerverende bedrijfsbezoeken (en dagen), vol netwerken en goeie gesprekken, vertrokken de CEJA-afgevaardigden weer naar huis.

NAJK en Groene Kring kijken terug op drie geslaagde dagen! 📸

Gelukkig hebben we de foto's nog!

Tijdens het Europese Jonge Boeren gala zijn uiteraard ook mooie foto's gemaakt. Scan de QR-code en bekijk het hele album!

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen

EVENEMENTENHAL
HARDENBERG & GORINCHEM

**Boek nu
je stand!**

www.rmv-nederland.nl

22, 23 en 24 oktober 2024
Evenementenhal Hardenberg

26, 27 en 28 november 2024
Evenementenhal Gorinchem

RMV is dé beurs waar de hele rundveesector samenkomt om elkaar te ontmoeten, te inspireren en de sector vooruit te helpen. Als exposant krijg je de kans om je merk te versterken, nieuwe zakelijke contacten te leggen en je marktpositie te versterken.

Daarnaast heeft RMV volop aandacht voor de meest actuele thema's uit de sector en kunnen innovaties aan een breed publiek tentoongesteld worden. De edities van RMV in Hardenberg en Gorinchem zijn vorig jaar bezocht door meer dan 42.000 professionals uit de sector, wat RMV dé landelijke vakbeurs voor de agrarische sector maakt.

**RUNDVEE &
MECHANISATIE
VAKDAGEN**

Akkerbouwer Lindenhols gelooft in korte keten als basis voor eerlijk verdienmodel

In dit artikel vertellen Geert Lindenhols en Alex Datema over ondernemerschap, de kansen van de eiwittransitie en hoe belangrijk het is om het verhaal van de landbouw te vertellen.

Geert Lindenhols richtte samen met andere telers van plantaardige eiwitgewassen producentenorganisatie de Eiwitboeren van Nederland op. Het is hun missie om vlinderbloemigen van eigen bodem weer te laten vliegen.

Geert Lindenhols is akkerbouwer in het Drentse Zuidwolde. Hij teelt koolzaad en veldbonen en verwerkt dit tot producten voor de consument. Lindenhols is een groot pleitbezorger van meer transparantie in de voedselketen: "Voor alle boeren en tuinders geldt dat het ontzettend belangrijk is dat we vertellen over onze producten. De consument weet niet meer waar zijn eten vandaan komt en wat er nodig is om het te produceren. Daardoor krijg je geen eerlijke prijs. Een eerlijk verdienmodel begint bij een transparante voedselketen."

Voedsel produceren in evenwicht met omgeving

Alex Datema, Rabobank directeur Food en Agri Nederland herkent Geerts analyse: "Zolang er te weinig kennis en bewustwording is over waar ons voedsel vandaan komt is het onmogelijk voor agrariërs om voedsel te produceren in evenwicht met de omgeving." Om dit voor elkaar te krijgen pleit Rabobank voor een systeemverandering, met true value als basis. Bij true value worden de kosten en opbrengsten van natuur, klimaat, milieu, gezondheid en dierenwelzijn meegerekend in de prijs van voedsel.

BeanDeal voor opschalen teelt eiwitrijke gewassen

Het bedrijf van Lindenhols, GeertsBest, is net als Rabobank een van de ruim 50 bedrijven die zich inzet voor de BeanDeal. Hierin maken deelnemende bedrijven afspraken over het opschalen van de Nederlandse teelt en verwerking van eiwitrijke gewassen, zoals

veldbonen. En dat is precies het gewas waar Geert Lindenhols razend enthousiast over is. "Mijn grootste treffer als ondernemer is koolzaadolie, maar dat wordt binnen afzienbare tijd de veldboon. Het is makkelijk te telen en heeft een hoge voedingswaarde."

Hoe krijg je jouw product bij de consument?

Wat hebben true value en de veldboon met elkaar te maken? Een van de projecten van BeanDeal is BeanMeal, een promotieactie voor peulvruchten. Lindenhols deed mee: "Mensen zijn gestopt met het eten van bonen omdat ze het weken en koken te tijdrovend en ingewikkeld vinden. Zelf besloot ik mijn veldbonen te malen tot meel en daar producten van te maken, zoals veldbonenpasta. Met een bereidingstijd van 5 minuten en rijk aan eiwitten en vezels is deze pasta heel populair. Blijft natuurlijk de uitdaging om het bij de consument te krijgen. De BeanMeal helpt mij als individuele ondernemer daarbij."

Koolzaadolie produceren voor de auto van de huisarts

Datema herkent dat agrariërs elkaar nodig hebben om de consument te bereiken. "De transitie naar duurzame landbouw doet een beroep op je vaardigheden als ondernemer. Welke kansen biedt de markt? En hoe kun je daar op inspelen?" Geert Lindenhols begon daar als jongen van 17 jaar al mee. Hij wilde geen melkveehouder worden zoals zijn vader, maar koos voor akkerbouw. Hij besloot al vrij snel koolzaad te telen. De huisarts wilde zijn auto op koolzaadolie laten rijden en had een voetbalveld aan koolzaadolie nodig om een jaar te kunnen rijden. "Het is een ultiem voorbeeld van een hele transparante korte keten." De teelt van koolzaad en de verwerking ervan tot koolzaadolie en mayonaise is uitgegroeid tot een belangrijke pijler onder het verdienmodel van GeertsBest.

"Natuurlijk is de korte keten niet de enige sleutel tot een eerlijk verdienmodel", benadrukt Alex Datema. "Transparantie is dat wel. En daarom pleit Rabobank voor doelsturing, meetmethodes voor het vastleggen van duurzaamheidsprestaties en compensatie via nieuwe verdienmodellen."

Tot slot Geerts advies aan alle jonge boeren en tuinders: "Zorg dat je verhaal bij de consument terecht komt, zodat hij weet wat hij eet en bereid is een eerlijke prijs te betalen."

We staan voor je klaar

Wil je omschakelen naar meer extensieve bedrijfsvoering of natuurinclusieve landbouw? Overweeg je te investeren in innovatie of korte ketenverkoop? Stuk voor stuk belangrijke ondernemerskeuzes. Daar kunnen wij je bij helpen. Bijvoorbeeld met ons netwerk of een passende transitiefinanciering.

Ga naar [rabo.nl/landbouw-transitie](https://www.rabobank.nl/landbouw-transitie) en maak een afspraak.

Word lid van Young Agrifirm

Hét platform voor de volgende generatie
agriondernemers.

Young Agrifirm is hét platform voor de nieuwe generatie boeren. Bij Young Agrifirm staat ontwikkeling, vaktechnische kennis en gezelligheid centraal. Hier komt de nieuwe generatie ondernemers samen voor leerzame bijeenkomsten en waardevolle netwerkevents. Als nieuw lid maak je dit jaar ook nog eens kans op een curling clinic met je vrienden!

Check hier alle voordelen en meld je aan!

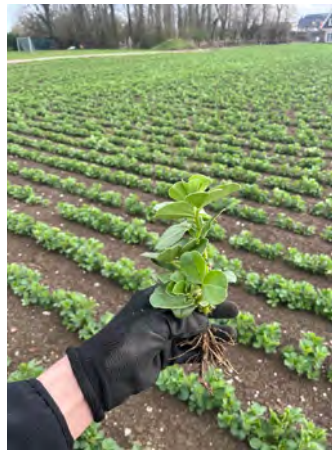
  @youngagrifirm

 **Young
agrifirm**

Een geslaagde EiwitChallenge

van NAKJ en Limagrain!

De allereerste EiwitChallenge van NAKJ en Limagrain kwam in december tot een ontknoping tijdens de slotbijeenkomst aan de Wageningen University & Research (WUR). Dagelijks NAKJ-bestuurder Hilde Coolman opende de middag en na een interactieve terugblik op het teeltseizoen van de veldbonen werden de prijswinnaars bekendgemaakt. Het was uiteindelijk Rik van der Weele die er met de geheel verzorgde studiereis vandoor ging!

Tekst: Christel Klok (communicatie NAKJ) Beeld: Gerben Boom en René de Munnik (communicatie Limagrain)

In februari gaven NAKJ en Limagrain het officiële startsein voor de EiwitChallenge 2023: een competitie waarin 16 veehouders en akkerbouwers met de veldbonenteelt een eerste stap zetten naar zelfvoorziening in de productie van plantaardig eiwit. Na een enerverend teeltseizoen werd de balans opgemaakt: wie zijn erin geslaagd de teelt in al zijn facetten het best naar hun hand te zetten?

Interactieve groep

Juist het delen van elkaars ervaringen is volgens de organisatoren zo belangrijk. In de appgroep werden verschillende foto's en filmpjes met elkaar gedeeld. "Het was een mooie interactieve groep met veel appcontact over en weer", zegt Martijn van Overveld (Limagrain) enthousiast. En deze interactie werd bij de

einduitslag ook beloond. Naast de vakmatige aspecten en opbrengst, speelden ook de inzet, motivatie en sociale interactie een belangrijke rol binnen de puntentelling.

Extreem jaar

Het jaar 2023 gaat de boeken in als een jaar met weersextremen. Van een extreem nat voorjaar naar één van de warmste zomers sinds 1901. Het werd de deelnemers hierdoor niet makkelijk gemaakt. De winterbonen konden pas laat in de grond en ook de zomerbonen hadden een lange zaaiperiode. Ondanks de moeizame start, viel de einduitslag niet tegen. En nog een bijkomend voordeel volgens de aanwezige melkveehouders: "De hoeveelheid eiwit in de melk ligt een stuk hoger!"

NAKJ en Limagrain kijken terug op een geslaagde challenge!

Prijswinnaars

Nergens in Europa groeien meer veldbonen dan in Engeland. Het is dan ook niet voor niets dat de prijswinnaar dit jaar naar deze bakermat van de veldbonenteelt afreist. Naast deze geheel verzorgde studiereis voor twee personen, viel er ook een supersonische smartwatch en handige bluetoothspeaker te winnen.

- 1e plaats – Rik van der Weele (91 punten)
- 2e plaats – Gerben Boom (84 punten)
- 3e plaats – Leon Heijink (83 punten)

Van het melken van 75 koeien naar vijf hectare sojabonen ‘melken’

Al generaties lang wordt er door de familie Grobben melk geproduceerd. Waar hun (voor)ouders zich focusten op het produceren van koemelk, speelt de jongste generatie in op de ontwikkelingen van deze tijd. Bart (34) en Tom (31) wilden het bedrijf graag voortzetten, maar dan wel op hun eigen manier. In 2016 hakten de broers de knoop door; ze wilden zich naast het melkveebedrijf richten op plantaardig!

Tekst: Christel Klok (communicatie NAJK) Beeld: Bart en Tom Grobben

Toen beide broers de opleiding Management, Economics and Consumer Studies aan de WUR gingen volgen, was hun agrarische toekomst nog niet volledig uitgestippeld. Toch wisten Bart en Tom één ding wel zeker: als ze het ouderlijk bedrijf over zouden nemen, dan wel sámen.

Verdubbelen of verbreden?

Met twee man een inkomen halen uit een melkveebedrijf met 75 melkkoeien zou wel uitdagend worden, dus er moesten dingen veranderen. “We moesten gaan verdubbelen of verbreden”, legt jongste broer Tom uit. “Bij ons was het heel duidelijk: met alle uitdagingen die er binnen de agrarische sector zijn, wilden we niet verdubbelen.

Dus zijn we verschillende plannen gaan schrijven om naast ons bestaande melkveebedrijf de verbreding op te zoeken.” Toen Bart voor zijn master in 2016 in Amsterdam op kamers ging wonen, schoten de plantaardige eet- en drinktentjes als paddenstoelen uit de grond. Je kon er volgens de broers simpelweg niet meer om heen en zo is het balletje gaan rollen. Al de grondstoffen voor deze plantaardige producten kwamen uit het buitenland. Dat was voor Bart en Tom een mooie drive om de sojateelt naar Nederland te halen.

De brug tussen stad en platteland

Aan de start van hun nieuwe carrière wilden ze niks liever dan het familiebedrijf

met 75 melkkoeien naast de plantaardige tak laten bestaan. “Het leek ons geweldig om zowel boer als burger te kunnen laten zien dat de eiwittransitie niet zwart of wit hoeft te zijn en om een soort brug te vormen tussen de stad en het platteland”, zegt Tom. In 2016 begonnen ze klein, met 400 vierkante meter soja, naast het bestaande melkveebedrijf en hun werk buiten de deur. “Aan de hand van YouTube-filmpjes en literatuur, hebben we toen de eerste sojaproducten gemaakt, gewoon laagdrempelig in de avonduren.” Dat ging eigenlijk zo goed, dat ze de sprong in het diepe hebben gewaagd. In 2018 werd, naast het bestaande melkveebedrijf de plantaardige zuivelboerderij de Nieuwe Melkboer in het leven geroepen. “We begonnen elke dag gewoon tussen de koeien en de overige uurtjes zetten we ons in voor de Nieuwe Melkboer.”

Andere tak van sport

Ook al geloven de beide broers nog steeds in de gulden middenweg tussen plantaar-

dig en dierlijk eiwit, in 2022 hebben ze toch besloten de overstap te maken naar een volledig plantaardige melkmakerij. “We leerden gaandeweg dat het maken van plantaardige zuivelalternatieven toch echt wel een andere tak van sport is”, legt Tom uit. “Met de Nieuwe Melkboer kwam er zoveel werk bij, dat veel werkzaamhe-

“De sojabonen bellen je gelukkig niet uit bed!”

den van het melkveebedrijf weer bij mijn ouders kwamen te liggen. Terwijl zij het juist rustiger aan wilden gaan doen.” Dat liet Bart en Tom besluiten volledig voor de Nieuwe Melkboer te gaan. In de oude stal werd een fabriek gebouwd en nu ‘melken’ ze jaarlijks vijf hectare Nederlandse sojabonen: hun eigen neder-soja uit Twente die ze verwerken tot plantaardige yoghurt!

Plantaardige yoghurt: vertel!

“Onze plantaardige yoghurt is verkrijgbaar in drie smaken: naturel, vanille en bosvruchten. De bakjes soyayoghurt zetten we nu af bij de online supermarkt, Crisp.

En de vraag blijft groeien! Naast de kleinere bakjes verkopen we emmers van vijf liter aan bedrijven die er bijvoorbeeld ijs van maken. Onze eigen fabriek is sinds augustus 2023 in gebruik en nu zijn we aan het kijken naar de mogelijkheden om onze afzet te vergroten.”

Missen jullie de koeien nog wel eens?

“Ja en nee”, zegt Tom. De reuring op het erf wordt wel gemist en het aanzicht van de grazende koeien in de wei, maar de broers zien het als een voordeel dat ze er ‘s nachts niet meer uit hoeven voor een storing van de melkrobot of kalvende koeien. “De sojabonen bellen je gelukkig niet uit bed”, grapt Tom, “Werk en privé kun je hierdoor beter uit elkaar houden en dat is absoluut een plus!”

Wat is het mooiste aan het boerenvak?

“Het mooie aan boer zijn vind ik wel dat je heel lekker praktisch bezig bent. Je hebt actief, afwisselend werk en bent lekker in de buitenlucht. Dat is wel waarom ik heel bewust voor het boerenleven heb gekozen in plaats van een kantoorbaan”, zegt Tom.

Wat wil je de jonge boeren en tuinders meegeven?

“Het is misschien een beetje cliché, maar je moet dingen doen die je leuk vindt! Wij zijn ook niet van de een op de andere dag

soja gaan telen. Dat is een hele zoektocht geweest, waarbij we heel veel plannen hebben gemaakt en uitgeprobeerd. De sojateelt kregen we energie van en zagen we toekomst in. Dat is heel belangrijk! Door het op kleine schaal te proberen, kom je er gauw genoeg achter of je het leuk vindt en of er wat aan valt te verdienen.”

Wat zijn jullie plannen met de Nieuwe Melkboer?

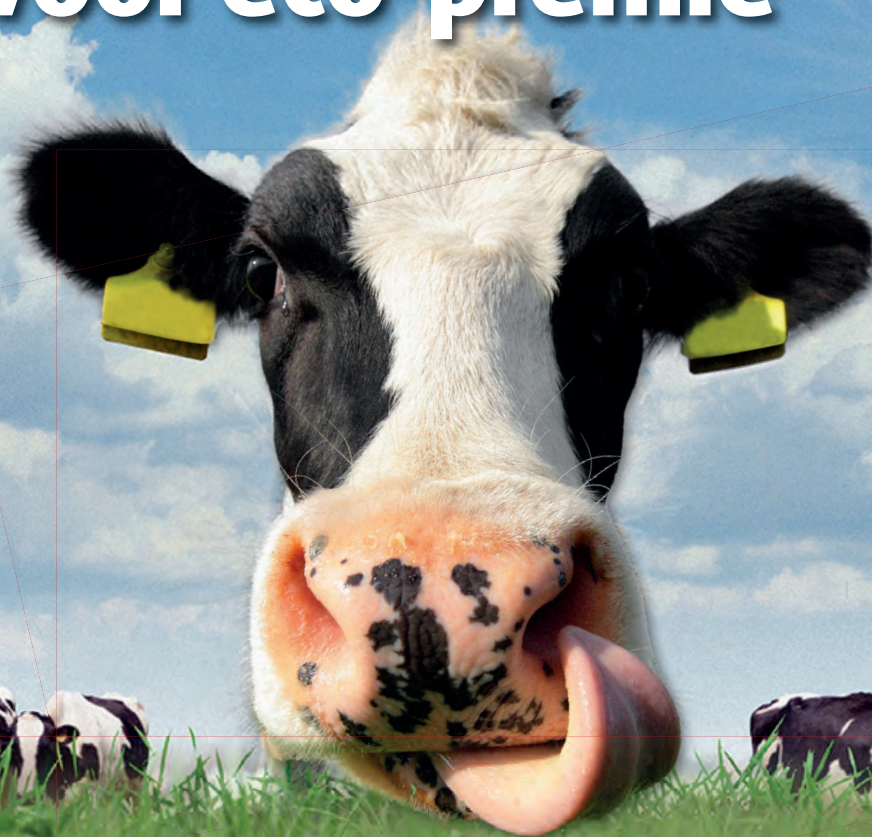
“We zijn ons product nog steeds aan het optimaliseren. Het wordt nu heel goed ontvangen, maar de ontwikkeling staat nooit stil. We willen kijken of we verschillende Nederlandse gewassen kunnen gaan gebruiken om wat meer variatie in onze producten te krijgen. Onze missie is eigenlijk om hetgeen wat nu nog vanuit het buitenland komt, lokaal te kunnen produceren. Daar zijn we ons voorzichtig op aan het oriënteren, evenals het uitbreiden van de afzet.”

NAAM: Bart (34) en Tom (31) Grobben
WOONPLAATS: Enschede
OPLEIDING: Management, Economics and Consumer Studies aan de WUR
BEDRIJF: Plantaardige zuivelboerderij

“Aan de hand van YouTube-filmpjes en literatuur, hebben we de eerste sojaproducten gemaakt.”

Jouw gras-kruidentmengsel voor eco-premie

HAVERA 5 kruidenrijk

- ☒ Grasklaver
- ☒ Grasland met kruiden
- ☒ Langjarig productiegrasland
- ☒ Meerjarige teelt
- ☒ N-bindend gewas
- ☒ Bufferstrook

GLB
READY

NIEUW

HAVERA 5
kruidenrijk

Het bekende Havera-gras met rode en
witte klaver, cichorei én smalle weegbree.

www.graslandadvies.nl

Save the Date: Grasweidedagen 2024

NAJK en het lectoraat Beweiding van Aeres Hogeschool organiseren op dinsdag 23 en woensdag 24 april de Grasweidedagen 'Groen Goud: Van weide tot meerwaarde'. De dag is bedoeld voor NAJK-leden en studenten van de hogeschool.

Tekst: Roos Roeleveld (projectmedewerker/-leider NAJK) Beeld: Christel Klok (communicatie NAJK)

Tijdens de Grasweidedagen worden er verschillende workshops gegeven door diverse organisaties, waaronder Aeres, Agrifirm, Barenbrug, BoerenNatuur, DeLaval, ForFarmers, Limagrain, NAJK, PPP-Agro, Pure Graze en Wageningen University & Research. Deelnemers kunnen hierbij kiezen uit twee workshoppakketten en volgen gedurende de dag maximaal vijf workshops.

De dag wordt gehouden op Aeres Farms in Dronten. Beide dagen starten vanaf 10:00 uur en zullen tot circa 15:00 uur duren. Deelname is gratis!

Meld je aan & WIN:

Meld je aan voor de Grasweidedagen en maak kans op het winnen van een echte NAJK-schep!

Oproep dagelijks bestuurder Ruben Klein Teeselink: 'Kom naar de Grasweidedagen!'

"Beweiding is een essentieel onderwerp als het gaat om het maatschappelijke draagvlak voor de melkveehouderij. Maar hoe benut je weidegang nou op de beste manier? Tijdens de Grasweidedagen doe je meer kennis op rondom beweiding aan de hand van interessante workshops van diverse organisaties. Verbeter je weidekennis en ontdek nieuwe mogelijkheden. Meld je ook aan!"

Je kunt je zowel individueel of als groep aanmelden.

Akkerbouwers, laat je horen!

Heb je wensen voor onderzoek en kennisverspreiding? Geef ze door via een korte vragenlijst op bo-akkerbouw.nl.

Dit is hét moment waarop akkerbouwers kunnen aangeven wat ze nodig hebben aan onderzoek en kennisverspreiding. BO Akkerbouw rekent erop dat ook dit jaar veel akkerbouwers hun ideeën kenbaar zullen maken. Dit kan nog tot en met zondag 31 maart. Door deze inzendingen kan BO Akkerbouw investeren in en richting geven aan onderzoeken die aansluiten bij de wensen van akkerbouwers.

Word lid van het Digipanel vanuit NAJK en beoordeel projectideeën voor de akkerbouw!

In april en mei kunnen kennisinstellingen projectideeën indienen. Deze zullen door een digipanel van akkerbouwers beoordeeld worden op prioriteit. Jij kunt daar vanuit NAJK bij helpen!

Scan de QR-code en meld je aan!

Het beste dichtbij

Wij staan achter ons voer

Wij zijn ABZ De Samenwerking, een ambitieuze en landelijk opererende coöperatie met een productie van 815.000 ton diervoeding. Op basis van onze kennis en ervaring maken wij de beste pluimveevoeders, varkensvoerders en rundveevoeders voor onze klanten. Onze betrokken medewerkers werken nauw samen om kennis te delen en onze klanten optimaal te adviseren. **Dat noemen wij: Het beste dichtbij!**

Ook klaar voor het echte werk? Bekijk jouw mogelijkheden op: www.abzdiervoeding.nl/werken-bij-abz

CEJA: wat houdt het precies in en hoe is NAJK erbij betrokken?

Sinds juni 2023 mag NAJK-bestuurder Peter Meedendorp voorzitter zijn van CEJA, het Europees overkoepelend orgaan van jonge boeren. Gerben Boom is namens NAJK de afvaardiging binnen CEJA. Maar wat houdt CEJA precies in en hoe zit het in elkaar?

CEJA staat voor Conseil Européen des Jeunes Agriculteurs, wat in het Nederlands 'Europese Raad van jonge boeren' betekent. CEJA is in 1958 opgericht in Rome (Italië) door de jonge boerenorganisaties uit de zes landen die aan de basis stonden van de Europese Economische Gemeenschap (EEG).

Hoe zit CEJA in elkaar?

CEJA vertegenwoordigt ongeveer 2 miljoen jonge boeren in Europa. Deze zijn verdeeld over 33 lidorganisaties uit 22 EU-lidstaten. Het dagelijks bestuur van CEJA bestaat uit vijf bestuursleden: één voorzitter en vier vicevoorzitters. De leden van CEJA zijn de aangesloten lidorganisaties, waar NAJK er dus een van is. De leden van CEJA, de 33 lidorganisaties, zijn het hoogste orgaan

van CEJA en bepalen de koers. Maandelijks komen de leden van CEJA met het dagelijks bestuur bijeen om te vergaderen. In deze vergaderingen worden ontwikkelingen besproken en position papers gemaakt. CEJA heeft goede contacten met de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Europese Raad. Ook onderhoudt zij nauwe contacten met andere belangenorganisaties in Brussel. Op deze manier probeert CEJA de belangen van Europese jonge boeren onder de aandacht te brengen in Brussel.

Strategische dialoog

Een van de zaken waar CEJA momenteel mee bezig is, is de strategische dialoog over de toekomst van de land- en tuinbouw in Europa. Eind januari is de dialoog gestart

en deze zal de komende maanden nog duren. In de strategische dialoog wordt gepraat over structurele keuzes die gemaakt moeten worden om de agrarische sector in Europa toekomst te geven. CEJA-voorzitter Peter Meedendorp mag hier namens de jonge boeren aan meedoen. De dialoog is gestart door de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula Von der Leyen, maar zij zal zich verder afzijdig houden van het proces. De position papers die CEJA in de afgelopen periode heeft gemaakt, vormen de basis voor de input van CEJA aan de strategische dialoog.

Volg CEJA ook op Facebook, X en Instagram voor het laatste nieuws.

Slim omgaan met energie: Wat kan wél?

Bas Karsten is ondernemer in Andijk, in 2021 sloot hij zijn kassen aan op warmtepompen. Zijn bedrijf **Rainbow Colors** loopt daarmee voorop: ze werken sindsdien gasloos en zijn minder afhankelijk van fossiele brandstof en de omgeving. Hoe krijg je dat voor elkaar zonder verlies te lijden? Daarover zegt Bas: “Mijn motto is niet alleen kijken naar wat er moet, maar vooral naar wat er kan.”

Bas: “Warmtepompen zijn robuuste installaties die in 8 jaar zijn terugverdiend en die dan daarna nog ruim 8 jaar werken. Dan leveren zij rendement op.” De ondernemer noemt zijn Warmte Koude Opslag (WKO) een betrouwbare installatie. Bas: “Het is een duurzame energiebron die blijft draaien en waarbij minimaal onderhoud nodig is. En wordt de bron minder, dan boor je weer een nieuwe.”

Vooruitkijken om het veilig te doen en continuïteit behouden

“Als ondernemer en als sector ben je verantwoordelijk voor de veiligheid en de continuïteit”, zo vindt de ondernemer. Met zijn volume (130 hectare bollen en 71 miljoen tulpen in de broeierij) vindt de ondernemer brandcompartimentering extra belangrijk. “Dat bedenkt je zelf en daarover laat je je ook adviseren door de verzekeringsmaatschappij. En natuurlijk voer je de periodieke keuringen uit zodat installaties altijd up-to-date zijn.”

Bas denkt na over veilig toepassen van waterstof

Hiervoor is hij betrokken bij het Fieldlab waterstof (zie kader) waar agrarische ondernemers samen met kennisinstellingen en overheden werken aan waterstofinnovaties en de ontwikkeling van de waterstofinfrastructuur. Bas roept ondernemers op om na te denken over hun toekomst. Tijdens het gasloos maken van het bedrijf werkte Rainbow Colors samen met toeleveranciers en kwam veel kennis bij elkaar. Bas: “Voor iedere ondernemer in deze transitie is dat een uitdagende klus. Het gaat om verstand, tellen, rekenen en beoordelen met achtergrondkennis. Klopt dit in de cijfers en techniek en met het resultaat in de kas? Iedereen is welkom om te komen kijken. Maar wees dan vooral kritisch voor je eigen bedrijf.”

Slim en veilig ondernemen, we leren iedere dag

Bas zocht bij zijn plannen samenwerking met toeleveranciers en andere kennispartners. Hoe pak jij dat aan? Weet je dat de risicodeskundigen van Interpolis graag meedenken over veranderingen op je bedrijf? Met elkaar leren we iedere dag om dat slim en veilig te doen. Neem voor meer informatie contact op met je verzekeringsadviseur of kijk op [Interpolis.nl/agro](https://www.interpolis.nl/agro).

Fieldlab Waterstof in Agri

Agrarische ondernemers, kennisinstellingen en overheden werken in een praktijkomgeving aan toepassingen van waterstof voor de agri-sector. Zo ontstaat waterstofinnovatie en ontwikkelt zich een waterstofinfrastructuur.

Meer informatie over deze fysieke hotspot voor waterstofinnovatie vind je op greenportnln.nl/projecten/fieldlab-waterstof-agri of scan de QR-code

Staat de Jongerendag voor melkvee- en kalverhouders al in jouw agenda?

Het kalf als verbindende schakel op vrijdag 19 april

Onder het motto 'Presteren doe je niet alleen!' organiseren de kennismakelaars Lilian van Uhm en Henriëtte Rozendaal op 19 april 2024 een landelijke jongerendag, waar NAJK ook bij is aangesloten. Tijdens deze dag komen jonge melkvee- en kalverhouders alles te weten over optimale samenwerking tussen beide sectoren. Het doel: een duurzame en maatschappelijk gewaardeerde toekomst voor beide sectoren.

Melkveehouderij en kalverhouderij zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden via het kalf. Om melk te kunnen produceren, krijgt een koe kalveren. De melkveehouderij houdt alleen de kalveren aan die zij op termijn kunnen inzetten voor de melkproductie. In de kalverhouderij wordt van de overgebleven kalveren een waardevol product gemaakt: kalfsvlees. Nu er meer wetten en regels op beide sectoren af komen, wordt samenwerken belangrijker.

Voor jongeren tussen de 18 en 35 jaar

De dag wordt gehouden in Hart van Holland in Nijkerk en is bedoeld voor jongeren tussen de 18 en 35 jaar die (nu of in de toekomst) werkzaam zijn in de melkveehouderij, collecterende handel of kalverhouderij. Met inspirerende sprekers en inhoudelijke workshops leren deelnemers van beide sectoren en wordt er gekeken hoe ze de onderlinge samenwerking kunnen verbeteren.

Deelname gratis

Het programma duurt van 10.00 tot 16:00 uur en is inclusief lunch en borrel. Deelname is gratis. Voor aanvullende vragen, kun je mailen naar info@henrietterozendaal.nl of melkveehouderij@kennismakelaarsdierhouderij.nl. <

Aanmelden

Meld je direct aan via www.hetkalfcentraal.nl of scan de QR-code!

Deze dag wordt mede mogelijk gemaakt door: Colland Arbeidsmarkt, LTO, ZuivelNL, Vereniging van Kalverhouders (VVK), NAJK, Vee&Logistiek Stichting Brancheorganisatie Kalversector (SBK), Centrum Voor Innovatief Vakmanschap en het Sta Op Fonds.

ZuivelNL
KLEINERESCHAKEL VAN DE ZIJDELIJKE

iltb
Anders Durven Doer

LTO

Colland

NAJK

ZLTO

SBK Stichting Brancheorganisatie Kalversector

KENNIS MAKELAAR
DIERHOUDERIJ

SAJA

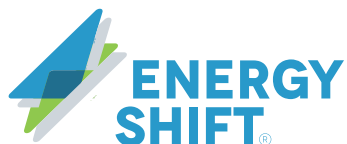
LTO noord

VVK
VERENIGING VAN KALVERHOUDERS

DIER
PRAKTIJKCLUSTER VAN CIVGROEP

ZONNEPANELEN OP HET DAK HEET PER 2024 ENERGY SHIFT

MEMBER OF
ELEVION GROUP

BETAALBARE ENERGIE VRAAGT OM SLIM ENERGIEMANAGEMENT

CHECK [ENERGYSHIFT.NL](https://www.energyshift.nl)

ENERGIE
OPSLAG

ENERGIE
MANAGEMENT

ZONNEPANELEN
INSTALLATIE

SCAN VOOR
MEER INFO

[ENERGYSHIFT.NL](https://www.energyshift.nl)

De waarde van eiwit

Gerjanne van Esveld

Leeftijd: 33
Melkveehoudster in Putten
en projectleider bij NAJK

Standaard begin ik mijn ochtend met een bakje kwark, bron van eiwitten. Dat onze koeien dit kunnen maken (oké, met een beetje hulp van de fabriek) blijft toch wel uniek. Terwijl ik geniet van het ontbijt, komt er een melding binnen op mijn telefoon. De nieuwe leverantiegegevens van de melk zijn binnen. 3,81% eiwit in de geleverde melk van gisteren. De dames hebben weer fantastisch werk geleverd! Een agrarisch vakblad ligt op tafel, met als kop 'Meer eiwit van eigen land...'. M'n gedachten dwalen af naar dit onderwerp...

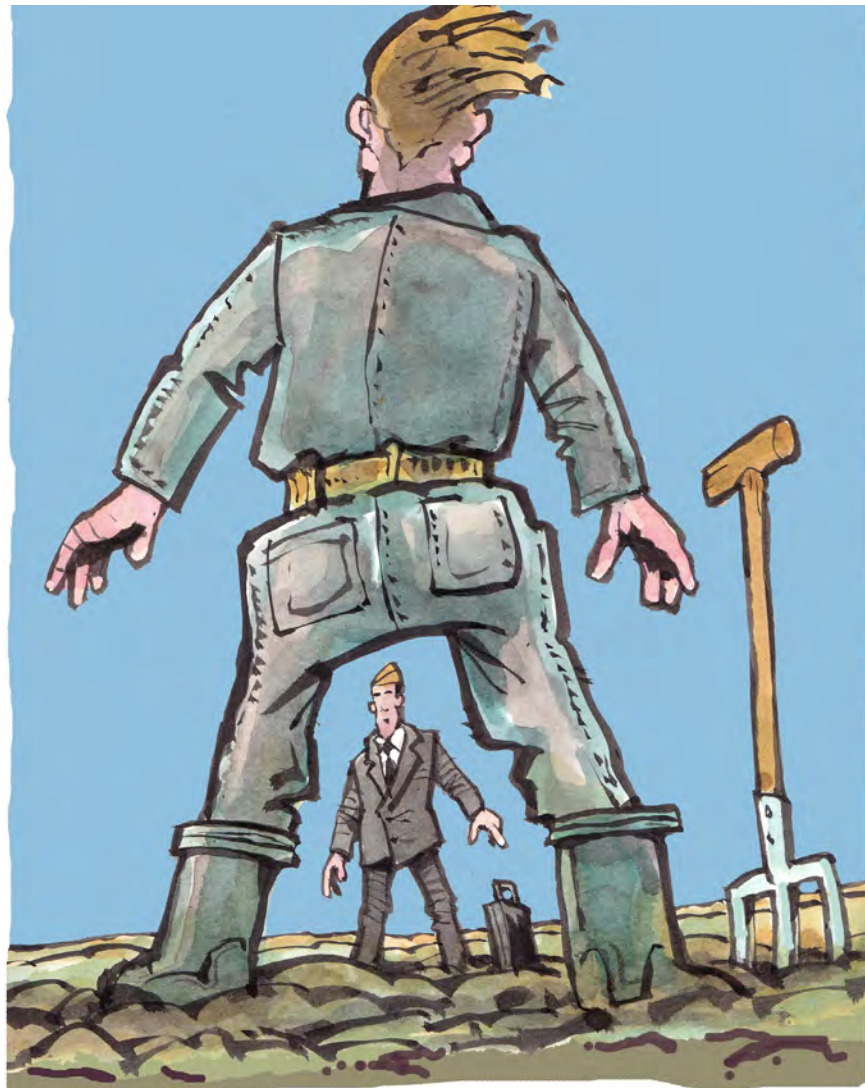
Eiwit, de bouwsteen van leven. Niet alleen noodzakelijk voor de gezondheid van de koeien, maar ook voor de kwaliteit van de melk. Een optimale eiwitproductie hangt onder andere af van genetica, een goed management en een uitgekiend rantsoen. En dat rantsoen komt weer voort uit zorgvuldig graslandbeheer en voederwinning. Het moment en de manier van bemesten, beweiden en in- en uitkuilen zijn daar in heel bepalend. En het blijft afwachten hoe de weersomstandigheden invloed hebben. Uiteindelijk zie je op de kuiluitslagen, aan het voerhek en in de melktank hoe dit alles heeft uitgekapt. Met als belangrijkste doel: goed doen voor koe, melk en portemonnee en de optimale balans hiertussen. Eiwit speelt dus een enorme rol in de dagelijkse praktijk van melkveehouders.

Kijkend naar het grotere plaatje, dan komt eiwit best vaak in discussies naar voren. Denk bijvoorbeeld aan de norm om minimaal 65% eiwit van eigen land te halen. Of de import van eiwitgrondstoffen en de verdeelde meningen hierover. Ook het reduceren van de ammoniakuitstoot door het verlagen van het

eiwitgehalte in het rantsoen is een belangrijk punt, met name in het kader van de stikstofdiscussie. Eiwitten bestaan voor gemiddeld 16% uit stikstof. En daarmee geeft minder eiwit in voer minder stikstof in mest, melk en urine. Helaas worden vaak enkel de negatieve effecten belicht. Maar juist in al die discussies moeten we de onschatbare waarde van (dierlijk) eiwit niet vergeten. De bouwstof van leven die ons al eeuwenlang voedt en ondersteunt. Een prachtige samenwerking tussen mens en dier. Het heeft ons geholpen te overleven, te gedijen, te ontwikkelen en te innoveren. En daarbij mogen we best op zoek naar een nog evenwichtiger gebruik van eiwit. Maar laten we de waarde van eiwit voorop zetten, hier ook meer waardering voor opeisen en vooral heel erg trots zijn op wat we doen.

Goed, genoeg gefilosofeerd, tijd om weer aan het werk te gaan. Op de planning van vandaag: koeien voeren, brok bestellen, een start maken met het invullen van de Kringloopwijzer en melken. Het moge duidelijk zijn: (bijna) alles draait om eiwit!"

Belangenbehartiging: meer dan alleen praatjes en netwerken

Achter de schermen behartigt NAJK de belangen van de jonge boeren en tuinders in de politiek. Ingewikkelde dossiers, zoals het klimaatdossier, het bedrijfsovernemefonds en het stikstofbeleid, zijn hier aan de orde van de dag. Het is een kleine greep uit de onderwerpen waar de dagelijks bestuurders zich keer op keer voor blijven inzetten. Hoe ziet deze belangenbehartiging er precies uit? En waar is NAJK momenteel druk mee? We geven je graag weer een uitgebreide update!

Tekst: Neline Both (algemeen secretaris NAJK)
Beeld: Henk van Ruitenbeek

Mestproblematiek

De zorgen en problemen in de verschillende sectoren door de huidige mestmarkt zijn groot. In het overleg dat Peter Meeden-dorp heeft gehad met de Europese Raad op 1 februari, heeft hij de zorgen van jonge boeren neergelegd bij demissionair minister-president Mark Rutte. Daarnaast heeft NAJK-voorzitter Roy Meijer dezelfde zorgen ook aan de demissionair minister van LNV, Piet Adema, voorgehouden. Zowel Rutte als Adema hebben daarop toegezegd dat er op hele korte termijn een mesttafel zou komen met minister Adema over de huidige mestproblematiek. Deze is ook op korte termijn gekomen. Als NAJK hebben we met meerdere andere sectorpartijen gesprekken gehad met minister Adema over de huidige situatie op de mestmarkt. Zowel vanuit de akkerbouw, melkveehouderij, als vanuit de intensieve sectoren (pluimvee, varkens en kalveren) zijn we met de minister in gesprek geweest. We hebben de zorgen en problemen voor zowel de korte als lange termijn goed op tafel kunnen leggen. Ook hebben we met elkaar een eerste verkenning van mogelijke oplossingen gedaan. De gesprekken zullen worden vervolgd.

Dierwaardige veehouderij

De maand maart is een belangrijke maand. De Tweede Kamer gaat namelijk de nota van wijziging van de Wet dieren behandelen en er ook over stemmen. Deze nota van wijziging wordt ook wel de reparatiewet genoemd voor het amendement dat in mei 2021 is aangenomen. Dat amendement van de Partij voor de Dieren houdt in dat het dier zijn natuurlijke gedrag moet kunnen vertonen en dat het dier niet meer aangepast mag worden op de huisvesting, maar de huisvesting moet worden afgestemd op het dier. Echter is dit amendement op verschillende punten vaag, waardoor die onuitvoerbaar zou worden. Als de reparatiewet niet aangenomen wordt, dan zal op 1 juli 2024 het amendement van kracht worden, met alle gevolgen van dien. Niemand weet dan namelijk wat dierwaardigheid is. Ondertussen wordt er nog verder gewerkt aan de invulling van het Convenant dierwaardige veehouderij en de conditionaliteiten (randvoorwaarden). Als NAJK zijn we hier heel nauw bij betrokken. Ook worden er impactanalyses gedaan, om de effecten in de gehele keten goed in beeld te brengen.

Formatie nieuw kabinet

Met de uitslag van de verkiezingen, maakt de Tweede Kamer een ruk naar rechts. De verkiezingsuitslag laat zien dat de kiezers meer aandacht willen voor zaken als bestaanszekerheid ten opzichte van bijvoorbeeld verduurzaming, klimaat en stikstof. Hoe dit uitpakt voor onze sector is nog onduidelijk. Immers, voor een coalitie heb je verschillende partijen nodig om een meerderheid te behalen. Elke partij wil zijn eigen punten terugzien in een regeerakkoord. Welke punten zij nu echt belangrijk vinden, wordt in een formatie duidelijk. De grote vraag is wat dit voor ons als jonge boeren en tuinders betekent. Staan de aanpak van verduurzaming, klimaat en stikstof nu stil? Of is dit juist een kans om te verduurzamen op een realistischere manier? Als NAJK houden we goede contacten met verschillende partijen om de punten voor jonge boeren en tuinders onder de aandacht te brengen en houden. We houden bijvoorbeeld nauw contact met de politieke partijen, onder meer via de landbouwwoordvoerders in de Tweede Kamer. Daarnaast

is er ook goed contact met de ministeries, omdat deze ook op bepaalde momenten input geven aan de formerende partijen. En er wordt natuurlijk ook goed contact gehouden met verschillende andere sector- en ketenpartijen. Een voorbeeld hiervan is dat NAJK nog steeds één keer in de twee maanden samen komt met de partijen die tot het laatst bij het Landbouwakkoord betrokken waren. Nu wordt er echter niet onderhandeld en worden er geen beleidsbesluiten genomen. Tijdens deze bijeenkomsten spreken we open met elkaar in een vertrouwelijke sfeer om samen te kijken naar de toekomst, dilemma's te delen en vooral verbinding met elkaar te houden. Voor NAJK is dat een goede plek om die partijen mee te nemen naar de uitdagingen waar jonge boeren en tuinders voor staan en wat we nodig hebben om deze uitdagingen te overwinnen. Zo zijn er nog vele andere overlegtafels waar NAJK aan plaatsneemt om dezelfde boodschap te brengen.

Haal het beste uit je melk

Sterke merken en marktposities

FrieslandCampina ken je in Nederland onder meer van Campina, één van onze sterke en innovatieve merken. Door onze diversiteit en ons wereldwijde productportfolio kunnen we flexibel inspelen op marktkansen en wensen vanuit de maatschappij. Het zorgt bovendien voor risicospreiding. In de toekomst geeft ons dit stabiliteit en wendbaarheid.

FrieslandCampina staat voor toekomst, met 8 zekerheden waar je op kunt bouwen.

Bekijk de 8 zekerheden hier.

UIT ALLE HOEKEN

De provinciale AJK's vormen de schakel tussen de lokale AJK's en NAJK. Via de 'Uit alle hoeken' houden we jullie op de hoogte van het laatste nieuws binnen de provincies.

'Naoberavond' voor Gelderse AJK's

Dinsdag 6 februari organiseerde het GAJK een bijeenkomst voor alle Gelderse AJK's. Het doel: elkaar beter leren kennen en van elkaar leren. Het GAJK-bestuur ziet deze bijeenkomst als een eerste stap naar meer wederzijdse binding. We kijken terug op een zeer geslaagde avond en kijken uit naar het volgende samenzijn.

Trots op de boerin

Dagelijks Bestuurders Akkelien Hettinga en Nynke Broersma tekenden een verlenging van de sponsorovereenkomst met Spinder Dairy Housing Concepts. Agrarische Jongeren Friesland (AJF) is blij dat Spinder zich de komende jaren opnieuw verbindt aan de toekomst van de jonge boeren in Friesland!

Nieuwe personen binnen BAJK

Ties van Pinxteren, Jeroen van Genugten en Loek van de Locht zijn eind 2023 toegetreden als nieuwe bestuurders van BAJK! We heten hen van harte welkom. Debbie van Beek – van der Veeken neemt sinds half februari de bestuursondersteunende taken van Pleun Leeijen over.

Meer lezen over de nieuwe bestuurders? Kijk op www.bajk.nl/bestuur of scan de QR-code!

BAJK

HAJK vraagt met boerenkwartet aandacht voor jonge boeren!

Het HAJK heeft een kwartet spel gepresenteerd: 'De toekomst van jonge boeren is geen spelletje'. Ontworpen om aandacht te vestigen op de onzekerheid die de landbouw momenteel kenmerkt, met name voor jonge boeren.

Het kwartet wordt niet alleen uitgedeeld aan alle leden van HAJK, maar ook aan politici, gedeputeerden en waterschappen. Hiermee wil HAJK een gesprek aanmoedigen over de belangrijke keuzes die momenteel gemaakt worden en de impact ervan op de komende generatie boeren.

GrAJK

Vrijdag 22 maart startbijeenkomst Route 2040

Route 2040 is een project dat gedraaid wordt in Groningen. Wil jij dromen over je toekomst? Wil jij hier concreet mee verder, maar je weet niet hoe? Of zou jij jezelf op persoonlijk vlak verder willen ontwikkelen? Op 22 maart trapt GrAJK het nieuwe jaar van het project Route 2040 weer met elkaar af. De avond is bij boerderijcafé Mausel in Noordbroek en zal gevuld zijn met interessante en inspirerende sprekers: TikTok Tammo, van stratenmaker tot miljonair Lars de Wit en Cor Hoving. Marcel Nieuweweg zal de avond begeleiden.

Een interessante avond, met natuurlijk ruimte om na te praten of vragen te stellen over het project met een biertje en bitterballen. Kom jij ook? Stuur een mailtje naar info@grajk.nl!

LAJK

Nieuwe bestuurders en duidelijke boodschap

Kortgeleden heeft het LAJK twee nieuwe bestuurders mogen verwelkomen. Op de Provinciale vergaderingen zijn Tom Custers uit Hulsberg en Rick Debets uit Voerendaal unaniem verkozen tot nieuwe bestuurder van het LAJK. Daarnaast heeft voorzitter Mayco ten Kate ingesproken tijdens de Statencommissie om te pleiten voor steun aan de boeren van de toekomst. De boodschap is duidelijk aangekomen en zal binnen de provincie hopelijk de nodige aandacht krijgen.

DAJK blikt terug op een boeiende avond over 'Aaltjesmanagement'

Op woensdag 7 februari kwam DAJK met zo'n 40 leden samen voor een boeiende avond rondom het thema 'Zijn aaltjes met een aangepast bouwplan te beheersen?' Het HLB verzorgde de presentaties over actuele ontwikkelingen in het aaltjesmanagement en deelde inzichten over aardappelmoeheid (AM) en de rassenkeuzetoets. Daarna volgde een rondleiding over het bloembollenbedrijf van een lid. Na het officiële programma werd er uitgebreid nagepraat, onder het genot van een drankje.

FAJK

Open dag op Aeres MBO in Emmeloord

Zaterdag 20 januari was FAJK op de open dag van het Aeres MBO in Emmeloord! Een, naar eigen zeggen, geweldige dag waar ze potentiële nieuwe leden hebben geïnspireerd om zich aan te sluiten bij FAJK.

AJK gespot

Krimpenerwaard

In iedere BNDR zetten wij weer de spotlights op een andere AJK. Deze keer is het de beurt aan AJK Krimpenerwaard, één van de dertien regionale afdelingen van HAJK. Wij vroegen het bestuur wat AJK Krimpenerwaard zoal organiseert in een seizoen en wat hun AJK zo bijzonder maakt.

Het hoogtepunt van het afgelopen jaar was..

"De binnenlandse excursie! Elk jaar organiseren wij een excursie rond december, het ene jaar is deze binnenlands en het andere jaar gaan we naar het buitenland. Dit jaar was deze in Nederland. We hebben verschillende bedrijven gezien en een rondleiding door de Cono kaasfabriek in Noord-Holland gekregen. Dat was erg indrukwekkend om te zien, omdat het volautomatisch gaat allemaal."

Andere activiteiten van AJK Krimpenerwaard zijn..

"Afgelopen januari hadden we de 'Boer in kroeg', dan bezoeken we eerst samen een boerderij en gaan we daarna gezellig met zijn allen een biertje doen in de kroeg. We organiseren een stuk of vijf informatieve avonden met een actueel onderwerp, vaak bij een veehouder. In mei wordt deze bijeenkomst vaak overgeslagen, omdat iedereen dan druk is met het maaien. De seizoensafsluiting is ook altijd een grote (en erg gezellige) gebeurtenis. Dan organiseren we vaak een groot spel, vorig jaar was dit bijvoorbeeld touwtrekken. Op deze dagen kan het zó druk worden dat

we ons best moeten doen om ieder team aan de beurt te laten komen!"

Als ik aan AJK Krimpenerwaard, denk ik aan..

"Een grote opkomst bij activiteiten. Dat is heel leuk om te zien en daar doen wij het als bestuur natuurlijk ook voor."

AJK Krimpenerwaard kan niet zonder..

"Nieuwe bestuursleden. Het blijkt toch altijd moeilijk om nieuwe bestuursleden te vinden terwijl wij het als bestuur ook juist heel gezellig maken door samen wat leuks te doen aan het eind van het seizoen."

Wist je dat..

"Wij als bestuur altijd klaar staan voor onze leden en er altijd wat moois van maken? En iedere vergadering wordt afgesloten met een gezellig biertje!"

Nieuwe leden werven we..

"Voornamelijk via mond-tot-mond reclame, hoewel we ook social media gebruiken (Facebook en Instagram). Maar vaak gaat het vanzelf doordat mensen willen meedoen bij de activiteiten die we organiseren."

Alle feitjes op een rij

Onder welke provinciale AJK vallen jullie?

HAJK

Aantal leden

+/- 120

Bestuursleden

Gerjan Oudijk – voorzitter
Annemarie Brooshooft – secretaris
Sophie de Jong – penningmeester
Elke de Vries – secretaris
Arjan Verhagen – bestuurslid
Kevin de Jong – bestuurslid
Jori van Beek – bestuurslid
Arjan Mulder – bestuurslid

Aantal activiteiten per jaar

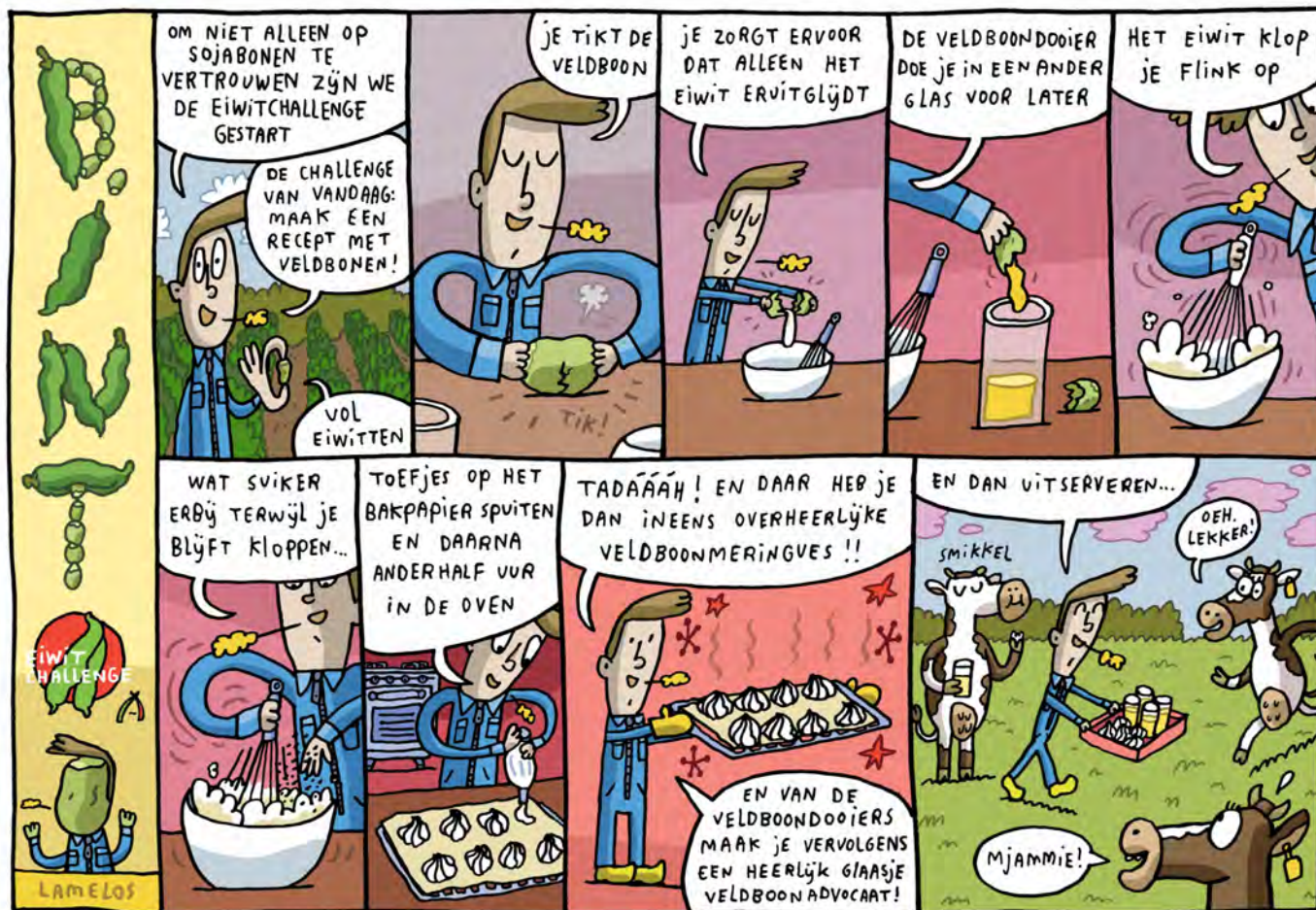
+/- 8 activiteiten

Meest voorkomende sector

Melkveehouderij

Meer info?

Bekijk onze Facebook of Instagram pagina

Stuur je beste foto in en win De NAJK-trui!

De agrarische sector is natuurlijk de mooiste sector van Nederland en dat mag gezien worden! Scroll door je fotogalerij of maak een mooie foto van jouw bezigheden op land, deel dit pareltje met NAJK en wie weet maak jij straks ook de blits met een spiksplinternieuwe NAJK-trui!

Hoe werkt het?

- Stuur uiterlijk **zondag 19 mei 2024** jouw foto in via communicatie@najak.nl of deel deze onder de bijbehorende Facebook-post
- Maximaal 3 foto's per deelnemer (per inzending per BNDR)
- Let op de kwaliteit van de foto's
- Je moet natuurlijk wel zelf de maker van de foto zijn!
- De winnaar wordt in de volgende BNDR en op onze Facebookpagina bekendgemaakt.

Jouw ingezonden foto online delen?

Gebruik #jongeboeren of #jongetuinder en tag NAJK

WE HEBBEN EEN WINNAAR!

De winnaar van dit kwartaal is: **Björn de Haas**

De NAJK-trui komt zo snel mogelijk jouw kant op.

Gefeliciteerd

ALGEMENE VOORWAARDEN De maker van de winnende foto dient een NAJK-lid te zijn. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd. De prijs is niet inwisselbaar voor geld. De maker van de foto geeft toestemming voor publicatie van de foto door NAJK en vrijwaart NAJK voor eventuele aanspraken aangaande het ingezonden materiaal.

Geld terug voor je duurzame stap

Rabo MKB Duurzaamheidsbijdrage

Al 125 jaar gelooft Rabobank in de kracht van samen. Daarom vieren we dit samen met onze klanten. Wij stellen €50 miljoen ter beschikking voor de duurzame investeringen van onze MKB-klanten. Vanaf nu kun je een eenmalige bijdrage aanvragen voor een duurzame investering. Je kunt hiermee 12,5% van je investering terugvragen, tot wel € 10.000.

Check onze voorwaarden en vraag nu je voordeel aan via [rabobank.nl/mkb-duurzaamheidsbijdrage](https://www.rabobank.nl/mkb-duurzaamheidsbijdrage).